I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 29. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го ЛЮТОГО 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 13, 1958 No. 29. VOL. LXV.

ПРОПОНУЮТЬ АКЦІЮ УРЯДУ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ЕКОНОМІКИ

АЛЕ ДЕЯКІ ФАХІВЦІ ТВЕРДЯТЬ, ЩО ЕКОНОМІКА І БЕЗ ДОПОМОГИ УРЯДУ ПОЛІПШИТЬСЯ ДО ОСЕНИ ЦЬОГО РОКУ

Вашингтон. — 10-го лютого на Спільній Конґресовій Комісії зізнавало 5 визначних економістів, які передбачали одноголосно, що, на їх думку, економіка країни не дійде до нормального стану до листопада цього року, якщо не буде окремої акції уряду для поліпшення економіки ЗДА. Але деякі фахівці від економіки твердили, що економічна знижка скінчиться до осени цього року навіть і без урядової допомоги. Але і вони заявили, що припинення економічної затримки восени цього року не буде однозначне з економіним ростом, якщо не буде окремої урядової акції для підтримки господарства. Демократичний сенатор Джозеф С. О'Мегоні з Вайомінгу сказав, що недавно секретар торгівлі Сінклер Вікс передбачав, що до виборів на початку листопада цього року вже буде повний добробут в країні. Група економістів заявила, що без урядової акції не буде поліпшення економіки. Ця група науковців складалася з професора Гарвардського університету Джана Кеннета Ґелбрейта, проф. Принстонського університету — Лестера В. Чендлера, члена Інституції Брукінґс — Ралфа Дж. Воткінса, проф. Шикаґовського університету — Єйла Брозена і проф. Колумбійського університету — Роя Блаєра. Всі вони однозгідно твердили, що уряд мусить інтервеніювати, якщо економічна ситуація буде погіршуватися, але не були однозгідні в тому, що уряд повинен робити. Один із цих економістів рекомендував, що уряд повинен збільшити видатки на оборону, інший домагався, щоб збільшити бюджет на домашні внутрішні потреби, а два економісти доражджували, зменшити прибуткові податки. П'ятий свідок не пропонував жадного ліку на поліпшення економіки, тільки рекомендував зменшити митні тарифи в торгівлі з закордоном. Одночасно демократичний сенатор з Іллиной Пол Г. Даґлес, який із фаху є економістом і членом Спільної Конґресової Економічної Комісії, домагався в промові в Сенаті, щоб зменшити прибуткові податки. Своє домагання оснував він на збільшеному числі безробітних. Сенатор Даґлес пропонував зменшити прибуткові податки на суму трьох більйонів долярів, а консумційні податки на суму 1,400,000,000 долярів.

Навіть мала економічна затримка є шкідлива — твердить Труман

Ню Йорк. — Колишній президент Гарри С. Труман написав статтю для „Норт Амерікен Нюзпейпер Аласнс", в якій твердить, що в економіці ЗДА немає нічого такого, чого енергійний і мудрий провід не міг би перемогти. Труман критикує республіканський уряд президента Айзенгавера, представники якого твердять, що „мала економічна затримка є добра для здоров'я економіки країни, бо, нібито, після неї мав би настати економічний ріст без збільшення інфляції." Такий спосіб думання, пише Труман, нагадує нам того, хто відважився б твердити, що „трохи війни могло б бути корисним." Дотеперішні урядові засоби до поборювання економічної затримки (збільшення відсотків від позичок і утруднення кредитів) не дали потрібного наслідку. Уряд думає про зрівноваження федерального бюджету, але в дійсності повинен більше думати про збалянсований буджет кожної американської родини. Труман пригадав, що Сталін питався його в Потсдамі, коли ЗДА матимуть нову депресію, на що Труман відповів, що „ніколи". Кожний уряд ЗДА повинен дбати про те, щоб не було економічної знижки в цій країні.

РОЗДРІБНИЙ ПРОДАЖ ТОВАРІВ В 1957 РОЦІ ЗБІЛЬШИВСЯ НА 5%

Вашингтон. — Департамент торгівлі повідомляє, що хоч в минулому році 1957 була економічна затримка, то все ж таки в ньому продано на 5 відсотків більше товарів в роздрібному продажі в порівнянні з попереднім, це значить 1956-им роком. В 1957 році продано в роздрібних крамницях товарів на 200 більйонів долярів, а інвентар цих крамниць виносив 24.5 більйона, це значить на 700 мільйонів більше, як в 1956-му році.

Пенсійні фонди виносять майже $40 більйонів

Ню Йорк. — Віце-президент Континентального Іллинойського Банку Сесіл П. Бронстон заявив на конференції Американського Товариства Банкірів, що пенсійні приватні і публічні фонди виносять вже майже 40 більйонів і збільшаються кожного року на 4 більйони долярів. Він сказав, що ріст цих пенсій, подібно як і прибутки власників підприємств і робітників, залежні від росту продукції. Ці фонди також можуть бути ужиті на те, щоб вкладати нові інвестиції в фабрики і машини, і таким чином вони збільшують продукцію, яка пізніше збільшує пенсійні фонди.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** минулої неділі не ходив до церкви на Богослуження, бо ще не зовсім видужав з простуди, якої набрався 2-го лютого. Президент не має гарячки, але його голос трохи хрипливий. Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив, що Президент можливо виїде 12-о лютого до Томасвіллю в Джорджії на фарму Джорджа М. Гомфрі, колишнього секретаря скарбу.

● **На прикінці тижня** в понеділок у східніх і північних стейтах лютували рекордові морози. Також у північно-середніх стейтах температура впала нижче зера. В Ню Йорку мороз доходив до 10 ступнів, а в північній частині Ньюйоркського стейту випав великий сніг, який припинив комунікацію.

● **Не зважаючи на дуже низьку температуру**, в стейтах Ню Джерзі і Коннектикат появився перший вістун весни — коров'яча чапля, яка дивним способом 10 років тому прибула до ЗДА з Африки. Ця чапля живиться комахами і живе в товаристві рогатої худоби і коней.

● **Компанія Пітман - Мур** в Індіянополісі цього літа відкриває в Буенос Айресі, Арґентина свою філію, що продукуватиме вакцину д-ра Солка.

● **Кіностудія „Парамавнт"** продала за 50 мільйонів долярів телевізійним фірмам усі права на 750 фільмів, випродукованих цією студією перед 1948 роком. Це — найбільша з усіх дотеперішніх фінансова трансакція між телевізійними фірмами і Голлівудом.

● **Федеральний уряд** вирішив взяти участь у врятуванні т. зв. лонґайлендської устриці, якій загрожують винищенням молюски — морські зірки.

Abraham Lincoln
(12 лютого 1809 — 15 квітня 1865)

„Боротьба мусить продовжуватись. Справа волі не сміє капітулювати з кінцем одного чи ста років. У своєму праві на волю та на змагання до щастя всі раси є рівні. Людські серця з нами і з нами Бог. Всі люди повинні бути вільні"!

Абраґам Линколн

АФП —КІО домагаються збільшення заробітків і федеральних видатків

Маямі Біч, Флорида. —Виконна Рада Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій закликає своїх членів — складові організації, щоб вони домагалися при відновлюванні контрактів збільшення заробітних платень, бо це причинилося б до збільшення купівельної сили широких верств населення. Ця сама рада домагається також, щоб уряд збільшив федеральні видатки на оборону країни і допомогу закордонові, бо і це причинилося б до зросту господарства ЗДА. Найвищий провід АФП-КІО оскаржує уряд в тому, що поза збалянсованим федеральним бюджетом не бачить того, що держава потребує сильної оборони і здорової економіки. У заяві АФП-КІО немає згадки про заклик Президента до зорганізованого робітництва, щоб обережно ставилося до проблеми робітничих платень. Але в цій заяві відкидається твердження про те, що високі заробітні платні спричиняють інфляцію валюти, і одночасно домагається, щоб федеральний уряд обороняв населення цієї країни проти збільшування цін на товари.

В Джерзі Сити вже другий день не можуть знайти причини катастрофального витікання води

Джерзі Сити, Н. Дж. — Ще перед північчю 9-го лютого в головному водопроводі виникла діра, і внаслідок цього кожної години витікало 1,300-000 ґальонів води. Цілий понеділок сотки робітників шукали того місця, де є пошкоджена рура, але не могли знайти. Навчання в школах припинено і перервано працю в численних фабриках. В першому дні цієї катастрофи поліція і пожежна сторожа остерігали проти можливости експльозій і пожежі, бо в деяких районах не було зовсім води, а декуди вода була брудна — аж чорна. Фахівцям вдалося так направити ситуацію, що тепер кожної години марнується тільки 300,000 ґальонів води. До 6-ої години вранці 11-го лютого не знайдено місця, звідки витікає вода.

Фльота випродукувала ракетну торпеду для нищення підводних човнів

Пасадена, Каліфорнія. — Команда фльоти 10-го лютого повідомила про випродукування „радикально нової торпеди" для поборювання ворожих підводних човнів. Цю торпеду вистрілюється при допомозі ракети в повітря, — звідки вона на парашуті спадає в океан і там „полює" на підводний човен. Урядово назвали цю торпеду „найбільшим поступом в боротьбі проти підводних човнів від часів другої світової війни". Представник фльоти заявив, що ця торпеда „зовсім унешкідливить совєтсько - російські підводні човни". В заяві представника фльоти говориться, що цілі сотки ворожих підводних човнів пливають по океанах, щоб на випадок війни перетяти наші морські сполучення та при допомозі атомових керованих ракет нищити наші міста і промислові центри. Нова зброя називається „РАТ" (Ракетно-Допоміжна Торпеда) і вона вже є в ужитку на Атлантійському і Спокійному океані.

Новосконструйована американська ракетна торпеда „Рат", що з її допомогою можна розшукувати і нищити ворожі підводні човни. На фото вистрелений із нищильника „Рат" вилітає над море.

ЗАПОВІДАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ ЗЛУКИ ІРАКУ З ЙОРДАНІЄЮ

Амман, Йорданія. — Тут в дипломатичних колах заповідають можливість злуки Іраку з Йорданією в одну об'єднану арабську державу, подібно, як це зробили Сирія з Єгиптом, злучившись в одну Об'єднану Арабську Республіку. З тих самих дипломатичних джерел інформують, що до нової іраксько-йорданської унії мала б з часом прилучитись також Савдівська Арабія. Тим часом Єгипет веде між арабськими народами сильну пропаґанду за об'єднання всіх арабських країн в одну державу під проводом Єгипту. Окрема іраксько-йорданська федерація була б протиставленням єгипетсько-сирійському бльокові. Справа іраксько-йорданського об'єднання мала бути предметом нарад іракського короля Файзаля II, який разом з членами свого уряду є на відвідинах в столиці Йорданії, Аммані.

Єгипетський парлямент апробує совєтську „допомогу"

Каїро, Єгипет. — В понеділок, 10-го лютого, почав свою правдоподібно останню сесію єгипетський парлямент, апробуючи подробиці єгипетсько-совєтського договору, — підписаного в Москві минулого місяця, в справі використання Єгиптом 175,000,000 долярів совєтських кредитів, признаних Єгиптові в договорі з Москвою в листопаді м. р. Договір передбачає висилку Єгиптові цілого ряду совєтських продуктів, головно залізних, як також висилку совєтських „спеціялістів і техніків". Єгипетський парлямент закінчить своє існування 21-го лютого, а на його місце має бути встановлений спільний єгипетсько-сирійський парлямент для нової сирійсько.єгипетської Об'єднаної Арабської Республіки.

Червоний Китай пропонує евакуацію Кореї

Вашинґтон. — Уряд червоного Китаю запропонував урядові З'єдинених Держав Америки відкликання китайських і західних військ з Кореї, після чого мали б відбутись в Кореї вибори. Червоний Китай передав ці свої пропозиції З'єдиненим Державам і п'ятьом іншим західнім країнам, які брали участь в обороні Кореї перед комуністичною інвазією, через британського дипломатичного представника в Пейпінґу. Ці пропозиції не є нові, бо їх уже червоний Китай видвигав раніше у виразних пропаґандивних цілях. Тим не менше державний департамент у Вашинґтоні не відкинув їх негайно, як нову пропаґандивну акцію червоних, натомість заявив, що він їх „уважно розгляне". В поінформованих колах вважають, що державний департамент „уважно розглядає" не так саму пропозицію, як радше причину її повторення саме тепер, добачаючи в цьому деякий зв'язок з акцією Москви в справі „конференції на вершинах".

Сподіваються дальшої „чистки" в Східній Німеччині

Берлін. — Центральний пресовий орган німецької Комуністичної партії „Нойє Дойчлянд" помістив заклик до боротьби з ідеями, за які проґнано з Центрального комітету і секретаріяту тієї партії трьох її видатних діячів. „Нойє Дойчлянд" precизує такі єретичні вимоги, що їх ставили викинені комуністи: демократизація партійної політики, децентралізація державної економіки та з'єдинення Німеччини за всяку ціну. Найбільшим противником цих гасел виявився перший секретар партії Вальтер Ульбрихт. Німецька публічна опінія найбільш заскочена фактом, що між „бунтівниками" опинився Карль Шірдеван, який заступав Ульбрихта під час недуги цього останнього і мав опінію найвпливовішої після Ульбрихта одиниці в партійно-державному апараті Східньої Німеччини. Сам Ульбрихт вислав був в минулому році Шірдевана до Польщі студіювати тамошні „демократизаційні" реформи. Шірдеван був буцімто під сильним враженням незалежности польської комуністичної партії від Москви і те саме поручав Ульбрихтові. Проте цей останній свідомий, що комуністи в Східній Німеччині „стоять і падуть" в залежності виключно від волі Москви, від якої залежить зберігання поділу Німеччини. Тому зберіг він „сталінську лінію" в своїй партії і викинув прихильників реформ.

Східня Німеччина децентралізує індустрію

Бонн, Німеччина. — Комуністична Східня Німеччина, йдучи за прикладом свого совєтського „старшого брата" і пана, винесла постанову про децентралізацію індустрії. У зв'язку з цим скасовано вісім міністерств, передаючи їхні функції льокальним урядам, що діятимуть під контролею т. зв. Контрольного Органу Ради Міністрів. В урядовому повідомленні сказано, що ціллю такої децентралізації є збільшення продукції.

Американські жиди інтервеніюють в справі своїх одновірців у Совєтах

Вашинґтон. — Делеґація Жидівського Робітничого Комітету відвідала в понеділок 10-го лютого державний департамент, прохаючи там інтервенції в справі 400 жидівських письменників, артистів і музиків, що „зникли" в Совєтському Союзі впродовж останніх 10 раків. Делеґацію прийняв Фредерик Т. Меррил, директор штабу східньо-західніх зв'язків і йому передано відповідний меморіял. Жидівська інтерпеляція в державному департаменті була у зв'язку з підписаним недавно американсько-совєтським договором про взаємний культурний обмін.

Кубинські повстанці посилюють саботажну акцію

Гавана, Кубинська Республіка. — Кубинські повстанці під проводом Фіделя Кастра почали нову фазу в своїй акції і виступають проти уряду президента Батісти при допомозі саботажної акції, яку поширили на три східні провінції. Вони нищать транспортові засоби та торговельні установи. В Сантіяґо повстанці спалили два автобуси в ґаражі автобусової лінії. Інша група замаскованих повстанців спалила великі запаси кави. Біля Кольону в провінції Матанцас із малого приватного літака прихильник повстанців спалив поважну кількість цукрової трощі. Саботажну акцію занотовано і в провінції Сантос Суарез, де вбито одного поліциста і поранено поліційного аґента в автобусі. Спричинники цих саботажів — це кубинська молодь, яка підтримує Фіделя Кастро.

АЙЗЕНГАВЕР І ДОЛЛЕС КОНФЕРУЮТЬ У СПРАВІ ТУНІСІЇ

ПІНО НАЗВАВ БОМБАРДУВАННЯ ТУНІСЬКОГО МІСТЕЧКА „ПРИКРОЮ ПОМИЛКОЮ". — ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ЗАПОЧАТКУВАВ СЛІДСТВО ПРОТИ СПРИЧИННИКІВ БОМБАРДУВАННЯ.

Вашингтон. — Американський уряд, затривожений суботнім бомбардуванням туніського містечка Сакет-Сіді-Юссуф, і його можливими консеквенціями, обмірковує способи для протидіяння майбутнім таким інцидентам на туніськo-альжирському пограниччі. Президент Айзенгавер і державний секретар Джан Фостер Доллес конферували в ранніх понеділкових годинах у справі цього інциденту і, як заявив пресовий секретар Білого Дому Джеймс Гаґерті, Президент доручив Доллесові повідомити французького амбасадора до ЗДА Герве Алфанда про „глибоку стурбованість" З'єдинених Держав з приводу бомбардування туніського містечка і вимагати через нього ближчих вияснень у цій справі від французького уряду. В пополудневих годинах туніський амбасадор до ЗДА Моґі Слім відвідав Доллеса і заявив йому офіційно, що туніський уряд передає справу цього бомбардування, у висліді якого згинуло 68 тунісців, на розгляд Об'єднаних Націй. З гострим засудженням французької акції виступили теж деякі американські сенатори, під час нарад Сенату в понеділок 10 лютого, зокрема республіканський сенатор Новленд, який заявив, що в ОН не може бути двох різних мір, однієї проти малих аґресорів і другої проти великих, які залишаються здебільша непокараними. Новленда підтримав демократичний сенатор Морс з Ореґону, який рішучо натаврував той факт, що бомбардування туніського містечка відбулося з американських літаків, переданих Франції в рямках закордонної мілітарної допомоги.

Як повідомляють з Парижу, міністер закордонних справ Франції Крістіян Піно, виступаючи з приводу бомбардування французькими військовими літаками туніського містечка Сакет-Сіді-Юссуф, назвав його „прикрою помилкою" і заявив, що французький уряд не доручав військовому командуванню переводити таку пацифікацію, державний департамент одержав від французького уряду повідомлення, що французькі військові командувачі в Африці порушили свої компетенції, наказуючи перевести згадане бомбардування. Французький прем'єр Гаяр відбув у понеділок 10 лютого одногодинну розмову з американським амбасадором Аморі Гафтоном і після того скликав надзвичайне засідання французького уряду для розгляду туніського інциденту і для встановлення спричинників фатального доручення. У французьких військових колах з'ясовують факт бомбардування тим, що останнім часом французькі літаки були кількома наворотами обстрілювані не тільки з альжирської, але і з туніської території і що на всі протести в цій справі до туніського уряду не одержано ніякої відповіді. На знак протесту і жалоби туніський парлямент перервав свою сесію, під час якої гостро атаковано З'єдинені Держави з приводу того, що бомбардування відбулося із американських літаків, переданих до французької диспозиції. Члени парляменту засуджували ЗДА за те, що вони з одного боку обдаровують туніських дітей сиром і молоком і з другого боку постачають Франції літаки і бомби для вбивання цих же дітей. На заклик туніського уряду дипломати 15 акредитованих в Тунісії держав, в тому і ЗДА, відбули поїздку до Сакет-Сіді-Юссуф, щоб оглянути спричинені бомбардуванням шкоди.

В Індонезії кріпшає опозиція проти політики Сукарна

Якарта. — Президент Індонезії Сукарно все ще перебуває в Японії, але має вернутись до краю з кінцем цього тижня. Він знайде сильніші опозиційні настрої, ніж були, коли він виїздив три тижні тому „на відпочинок". У Паданґу, столиці Центральної Суматри, яка є одною з провінцій Індонезії, відбулися в минулу неділю масові публічні збори, на яких виступали речники так званих „збунтованих полковників". Один із них, полк. Далян Дямбек, заявив, що коли б центральний уряд вислав проти „бунтівників" військо чи фльоту, вони будуть ставити збройний спротив. Він покликався при цьому на однозгідність поглядів із військовим командантом Центральної Суматри, полковником Гуссейном. Головна вимога опозиції — викинути з уряду комуністів та сформувати новий антикомуністичний уряд на чолі з колишнім віце-президентом д-ром Гаттою. Проте Гатта відмовляється від такої місії, якщо раніш не подасться до димісії теперішній уряд Дюанди, покликаний президентом Сукарном. Тому й опозиціоністи, не маючи згоди від Гатти на створення нового уряду без уваги на існування уряду Дюанди і становище Сукарна, не можуть виступати ультимативно.

У СВІТІ

● **Англійський парлямент** (палата громад) одноголосно прийняла т. зв. закон про дитину, в якому подано докладні й строгі постанови, щоб внаслідок розводу батьків не потерпіли їх діти. При судах буде створена добродійна дорадча рада для вирішування цих справ, а суд контролюватиме виконання своїх присудів у розводових справах.

● **У Чехо-Словаччині** 35 осіб здебільша словаків, обвинувачених у тому, що вони „колябoрували" з німцями під час останньої війни і причинились до загибелі 400 чехів. Комуністичний уряд заявив, що буде домагатися від неназваних ближче держав видачі ще 5-х утікачів, які належали до тієї самої „змови". Чеські комуністи твердять, що вони дістали інформації про доконані цими людьми злочини від арештованого за „шпигунство" словака Йосифа Віцена. Австрійський уряд заявляє, що чеські комуністи викрали Віцена з Австрії.

● **Віллі Брандт**, посадник Західнього Берліну, прибув ще з одним із західньо-берлінських сенаторів на відвідини до ЗДА, у своїй першій заяві наркав, що західні великодержави не вживають достаточно енергійних заходів, щоб осягнути об'єднання Німеччини. Перетятий залізною завісою на протязі 13 років, Берлін — це єдиний у вселенній історії курйоз.

● **У Польщі**, внаслідок масових протестів проти підвищення пашпортових оплат, уряд змінив первісний розпорядок. Надалі тільки пашпорт, важний на 3 роки, і візи на переселення з Польщі за океан коштуватимуть 5,000 зол. (коло 250 дол.) Для більшости туристів, що виїжджають до західньо-европейських країн, пашпорт з візою коштуватиме 1,000 зол.

● **Між Тунісією і Марокко**, двома північно-африканськими країнами, які донедавна були французькими колоніями і все ще мають переправи з Францією, головно через війну в сусідньому Альжирі, мають бути скасовані пашпорти і всякі подорожні перепустки.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВЕЛИКИЙ ПЕРЕДРІШЕНЕЦЬ

12-го лютого цього року минає 149 років з того дня, як на одній із фарм стейту Кентакі народився Абрагам Линколн, 16-ий президент З'єдинених Держав Америки, ім'я якого стало символом того, що є найбільшою цінністю в житті людини і народів: волі, волі для всіх і за всяку ціну.

Життя і діяльність Линколна є сьогодні відкритою книгою і невичерпним джерелом найвищої життьової мудрости і чеснот. Народившись у фармерській кабіні, що відповідає українському поняттю під „солом'яною стріхою", Линколн у своїй кар'єрі перейшов усю суспільну драбину аж до її найвищого щабля — становища президента країни. Він був дроворубом, фармерським робітником, перевізником на ріці Міссісіпі, продавцем у крамниці, сільським поштовим урядовцем, аж із позичених книг ночами вивчив право і став адвокатом, тричі обраним опісля до стейтової леґіслятури.

В 1861-му році Линколн залишив адвокатську канцелярію в Спрінгфілді і перейняв на себе найвищий обов'язок президента країни. Це було напередодні рішальної боротьби за життя Американської Унії, яка тоді була ще „наполовину вільною і наполовину невільною" і яка, згідно з засадою Линколна, не могла в такому стані вдержатись.

Линколн пізнав правду, вмів її сказати й обстояти, і він був переконаний, що немає зависокої ціни, яку людина і нація могли б заплатити за свою волю. Для Линколна воля була неподільною, і він так само не хотів бути поневолювачем, як не хотів бути невільником, бо „всі люди створені рівними". „Без злоби до будь-кого і з милосердям для всіх", він готовий був заплатити всяку ціну за те, щоб нація здобула собі волю і щоб „уряд народу, через нарід і для народу не зник з лиця землі".

Абрагам Линколн, поруч Вашингтона і Джефферсона, належить до тих батьків країни, які оформили американську націю, поставивши її на найтривкіші підвалини та визначивши їй найшляхетніші цілі. Вже тоді, у тих піонерських часах, було видно, що ці ідеали і цілі, визначені для американської нації, є вселюдські і з однаковою силою переконують і переконуватимуть по всі часи усіх людей на землі.

Ідеї Линколна сьогодні не менш актуальні, як були за його часів. Що більше, вони набирають ще вищої вартости з уваги на загострення конфлікту між волею і неволею в світовому маштабі, з найвиразнішим в історії світу поділом на вільних і поневолених. Модерне опанування просторів та модерні засоби боротьби і масового знищення ще більше загострюють погрозу конфлікту.

Говорячи про волю, Линколн твердив: „Боротьба мусить продовжуватись. Справа волі не сміє капітулювати з кінцем одного чи навіть ста років. У своєму праві на волю за на змагання до щастя всі раси рівні. Людські серця з нами, і з нами Бог. Всі люди повинні бути вільні!"

Линколна за його ідеали і боротьбу за їх здійснення назвали Великим Емансипатором. У наших теперішніх політичних відносинах ця назва рівнозначна з назвою Великий Передрішенець. Що ж бо інше, як не „передрішення" означає його твердження, що „всі люди повинні бути вільні" і що нація повинна мати „уряд народу, через нарід і для народу"? Читаючи писання, промови і виступи Линколна, складається враження, що вони, хоч сказані сто років тому і в інших умовинах, буквально відносяться також до сьогоднішньої ситуації, але вже не до внутрішньої американської, а до світової.

Ідеї і боротьба Линколна живі, зокрема, й для українського та інших поневолених народів. „Я залишаю вас у надії, що світло свободи горітиме у ваших серцях... Нашою обороною є дух, що цінить волю, як найбільшу спадщину всіх людей... Ми мусимо маршувати пліч-о-пліч у великій армії волі... Ми мусимо віддати себе великому завданню, що ще стоїть перед нами..." Це — слова Линколна, сказані сто років тому до американського народу, але звучать вони так, наче б сказані сьогодні до всіх людей світу.

Ось чому і постать Линколна і його ідеї та боротьба такі близькі нам усім. Це варто підкреслити в день народження цього великого Передрішенця, бо деякі з його ідей, хоч і не забулись, але не мають такого практичного застосування, як повинні були б мати. Якби ми його засаду про неподільність волі не тільки прийняли, але й згідно з нею поступали і за її повне здійснення змагались з такою рішучістю і такою жертвенністю, як Линколн, то сьогодні, через 93 роки після того, як скритовбивча куля фанатика припинила життя Великого Емансипатора, не було б рабовласництва в половині світу і не було б непередрішенських концепцій, які це рабовласництво в більшій чи меншій мірі апробують. Відзначаючи день народження Линколна, скріплюймо свою віру, що вже недалекий той час, коли його волелюбні ідеї стануть дійсністю для всіх людей і по всі часи.

ТОРГІВЛЯ З ЧЕРВОНИМИ

Торгувати чи не торгувати з Совєтським Союзом і іншими комуністичними державами — це не лише питання економіки, але також важливе політичне питання, проблема безпеки західнього світу. В цій справі розходження є передусім в самому вільному світі. В той час, як З'єдинені Держави Америки засадничо є проти торговельних акцій із комуністичними режимами, наприклад, Англія повільно відтягує ембарґо на транспорти своїх товарів до червоного Китаю. Для ілюстрації можна подати, що американський секретар торгівлі Вікс не дозволив фірмі Дрессер із Тексасу висилати до СССР машини для нафтової індустрії, хоч це мала бути лише замінна трансакція (замінна для замилення очей, бо з американського боку мали бути вислані найновіші, перевірені машини, а з большевицького — не виправдані у продукції). Тим часом англійський уряд відкинув ембарґо на доставу гуми, тракторів і електронічного устаткування для Китаю. Великі підприємці натискають на західні уряди, щоб дозволили їм торгувати із червоним світом, а в той же час зорганізоване робітництво у ЗДА устами президента Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій, Міні, висловлюється рішуче проти торгівлі з червоними.

Торгівля з комуністами дає лише змогу опанованим ними державам діставати з Заходу найновіші здобутки техніки без витрати часу, енерґії і робітної сили. Комітет Інвестиґації сенатора МекКлеллена підготовив докладний звіт про торгівлю воєнним добром, в якому подано, скільки СССР дістав, головно через Англію, важливих стратегічних товарів, не витративши часу на їх досліди і продукцію. Найбільше СССР дістав від Заходу машинового знаряддя, такого важливого для мирного і воєнного часу. Саме завдяки цьому большевики змогли вирівнятися із Заходом у продукції воєнних матеріялів. Добре сказав один із машинових продуцентів (Болденгофер): „Ліпше даймо большевикам готові літаки і навіть атомову зброю. Ці речі й так назад повернуться до нас. Пощо ж мають большевики продукувати щойно воєнний матеріял на машинах, які дістали від нас?"

Чуємо також голоси, що продукція машин у західньому світі така свобідна, всі пляни їх так детально обговорюються у журналах і в пресі, що большевики відразу довідуються про найновіші винаходи в машинопродукції.

А тепер ситуація така, що большевики вже й самі посягають по західній ринок, в останньому часі випускаючи на нього деякі машини по ціні, нижчій від західніх машин. Така ситуація може ізолювати ЗДА з його ембарґом, бо західньо-европейські продуценти в пошукуванні ширшого ринку не погорджують і совєтським покупцем.

Але й ЗДА не можуть вповні ізолюватись від торговельних стосунків. Вже незабаром буде відкритий в самому центрі червоної столиці, на площі Горького у Москві, перший американський ярмарок. Совєтська преса, радіо і телевізія широко цю справу реклямують. А проте, вона не нова: її веде американське торговельне бюро в Москві „Амерікен Аброд Асошіейтед", при чому як промотор виступає бизнесмен німецького походження із Мангеттену, Нойбурґер.

Ідея американського ярмарку в Москві зродилась у Нойбурґера ще в 1954 році, коли він відвідував сільсько-господарську виставку. Справу вів нюйоркський адвокат МекДафі, що в 1945 р. був шефом місії УНРРА на Україні, коли Хрущов був там „босом". МекДафі в 1956 році дістав від московських можновладців згоду на відкриття ярмарку в Москві, але події на Мадярщині змусили американський уряд припинити цю справу. Проте, в серпні 1957 року Конґрес призначив на американський ярмарок в Москві 2.2 мільйона долярів, і вже незабаром його там відкриють. На ярмарку будуть представлені приватні американські фірми, але дирекція ярмарку застерігає собі право показати його таким, щоб він віддзеркалював спосіб американського життя. Там будуть американський супермаркет, покази моди та ін. Прийдуть американські артисти, ба навіть велика група професорів для доповідей. Нойбурґер каже, що американцям вистачить роздавати там патентові книжечки сірників, і совєтські громадяни годинами стоятимуть, щоб їх дістати.

Але, чи крім цього позірного успіху американського ярмарку в пересічного совєтського громадянина не буде мати цей ярмарок більшого значення для самого режиму? Якщо комуністичний режим дав згоду на цей ярмарок, то він напевно має в цьому ціль. Отож треба подумати, чи користь із коштовного американського ярмарку буде більша для комуністичного світу, чи для його аранжерів і західнього світу.

Т.

Петро Ромен

„СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ" У РОМАНІ Ю. СМОЛИЧА

Як довідуємось з „Літературної Газети", у січні відбувся в Києві диспут над романом Юрія Смолича „Мир хатам — війна палацам". Що цьому романові надається в СССР великого значення, свідчить не лише дискусія, але й той факт, що його відразу ж перекладено на російську мову, щоб надрукувати на сторінках журналу „Москва". Роман Смолича, справді, притягає до себе увагу сміливим задумом зобразити події 1917 року в Україні з історичними постатями, які брали участь в тих подіях. Досить згадати, що серед головних персонажів у цьому романі зустрічаємо М. Грушевського, В. Винниченка, С. Петлюру та інші постаті. Мабуть, мавши це на увазі, один з дискутантів на згаданому диспуті висловив думку, що „Смолич-художник досить таки помітно випередив наших істориків", очевидно в тому розумінні, що совєтські історики, із зрозумілих причин, обминали й обминають такі „ковзькі" теми або обмежуються лайкою, поминаючи дійсні історичні факти чи спотворюючи їх до невпізнання. І дійсно, в романі Смолича можна натрапити на окремі деталі і факти, які замовчувалися істориками. Але, поза цими деталями, головні факти як і головні постаті діячів української революції, відтворено в романі за однією й тією ж схемою і з однією тенденцією, що й у працях совєтських істориків, які, замість історичної правди, змушені фальсифікувати українську історію, щоб дискредитувати українську національну революцію та її провідників і подати „історичне виправдання" московсько-большевицької окупації України і боротьби з „українським буржуазним націоналізмом"

З цього погляду роман Ю. Смолича не являє нічого нового як своєю безчесною тенденцією, так і пасквільними карикатурами на діячів української революції. Цілком случайно роман Смолича зараховано на еміґрації до того ґатунку літератури, що її звичайно пишуть на парканах. Але дискусія над цим романом не позбавлена інтересу і є свідченням критичного відношення до такого роду літератури, яка твориться під знаком „соціялістичного реалізму". Цей критицизм, хоч і одягається в форму невинної дискусії на тему „про відношення реалізму і ґротеску", все ж таки виявляє погляди і оцінку цього твору з позицій здорового глузду і розуміння шкідливости головних настанов партії і принципів так званого „соціялістичного реалізму" для справжньої літератури.

Пасквілі на Грушевського, Винниченка і Петлюру в романі Смолича на диспуті названо „ґротеском" і з приводу цього „ґротеску" зав'язалася головна дискусія. „На мою думку, — говорив О. Гончар, — нам слід у реалістичних творах вдаватися до цього (ґротеску) якмога найменше. Ґротеск — не кращий засіб для художника. Ґротесковість у зображенні неґативних персонажів (Грушевський, Винниченко, Петлюра) дещо полегшує, здрібнює події. Понижуючи неґативних персонажів, письменник тим самим мимоволі принижує до певної міри і своїх позитивних героїв". Антоненко-Давидович також не погодився з Полторацьким, що петлюрівці були персонажами оперетковими. Вони були справжніми ворогами... В цьому ж дусі виступав і І. Тельман: „Прийом ґротеску цілком правовірний в реалістичному творі, але при цьому почуття міри часом зраджує письменника. Адже Винниченко і Грушевський це не якісь пришелепуваті дурники (подекуди вони в романі зображуються саме такими). Це політики..." і т. д.

Критика „ґротеску" Смолича була на диспуті головним об'єктом дискусії, і вона була такою, що Смолич змушений був захищатися і обіцяв прийняти до уваги зроблені зауваження. У здійсненні вказівок партії і принципів соціялістичного реалізму Смолич явно перестарався — фальш і брехня аж надто визирають. Такий твір може викликати у читачів зовсім протилежну реакцію, ніж та, на яку розраховано його згідно з вимогами й замовленням партії.

РАКЕТА ЛЕТИТЬ НА МІСЯЦЬ

Від 31 січня цього року довкола Землі почав кружляти американський штучний сателіт „Експлорер". Незабаром до нього приєднається другий, третій, п'ятий сателіт, ще більших і більших розмірів, які, виконуючи призначене їм завдання, передаватимуть на Землю інформації, що цікавлять учених всього світу в зв'язку з Міжнародним Геофізичним Роком. У Пентаґоні думають уже про створення ракети, яка, злетівши в космічні простори, облітатиме довкола Землі і Місяця, висилаючи неоціненної вартости інформації з Всесвіту. Немає сумніву, що і цей плян буде зреалізований уже в недалекому часі.

Що ми знаємо про Місяць?

З давніх часів оспіваний поетами, таємничий покровитель закоханих, „князь"-Місяць, — вірний супутник Землі і найближче до неї небесне тіло. Поперечник нашого сусіда в 4 рази менший від земного, і тому все, що на ньому, важить у 6 разів менше як на Землі. Отже, кожна людина на Місяці була б Геркулесом, і легко могла б підносити 500-кілограмовий тягар і перескакувати через рівчаки завширшки 12 метрів. Пересічна відстань між центрами Землі і Місяця 384,395 кілометрів, а обертається Місяць довкола нашої плянети в середньому за 27 днів 7 годин і 11.5 секунди. При цьому завжди обернений він до нас одною і тою самою стороною.

Свого власного світла Місяць не має, а світить відбитим світлом, тією стороною, яка є оберненою до Сонця. „Кватири Місяця", що лягли в основу календарних систем, це — чотири фази освітлення, залежно від положення його у відношенні до Сонця.

У старовину, особливо в середньовіччі, люди вірили, що Місяць має таємничий вплив на рослини, тварини і людей. Як відгомін науки середньовічних астрологів, і тепер забобонні люди не сумніваються, що місячне проміння впливає на психіку сплячої людини, що це проміння несе з собою холод, а напровесні та восени спричиняє приморозки. Все це, звичайно, фантазії. Проте, Місяць не є байдужим спостерігачем життя нашої плянети — згадати хоча б періодичні приплив и й відпливи, що є наслідком притягання океанічних вод Місяцем.

Внаслідок довголітніх досліджень доведено, що на Місяці атмосфери (повітря) немає, власне маса його надзвичайно мала — не перевищує 1/2000 маси земної атмосфери. Температура поверхні Місяця під час місячного дня (доба на ньому майже у 30 разів довша за земну) досягає 120 ступнів понад нулем (за Цельсієм), а вночі спадає до 160 ступнів під нулем. Отже, органічного життя, бодай на поверхні нашого супутника немає. Це — мертва плянета, застигле уночі і розпечене вдень небесне тіло, на похмурих рівнинах і в дивоглядних горах якого годі шукати поетам тем для надхненних віршів.

На Місяці немає води. Його поверхня вкрита гірськими пасмами (найвища гора — 8 кілометрів), „цирками" і кратерами — кільцюватими горами, „суходолами" — ясними площами з гористою поверхнею, „морями" — темними низовинними просторами, а також нез'ясованого ще походження ясними смугами, що з них деякі досягають довжини 1800 кілометрів. Також не розв'язано ще до кінця питання про походження гір і особливо кратерів та „цирків". За давніми теоріями, цирки утворилися внаслідок експльозій величезних метеоритів, що залетіли на Місяць з космічних просторів, а за іншими постали вони як результат діяння внутрішніх сил, зокрема вульканічних вибухів. Рівна поверхня „морів" — твердять учені — є застиглою темною вульканічною лявою.

Щодо походження самого Місяця, то, згідно з давнішими теоріями, він мільйони років тому відірвався від Землі. Зокрема, англійський астроном Дж. Дарвін наприкінці 19 ст. твердив, що Місяць відокремився від нашої плянети внаслідок спричиненого Сонцем припливу у ще вогненно-рідкій в той час масі Землі. Гіпотези про відокремлення Місяця від Землі під впливом щораз більшої швидкости обертання, при рівночасному стискуванні матерії, з якої утворилась Земля, математично й фізично не опрацьовані. Останнім часом появилась гіпотеза про утворення Місяця одночасно з Землею, як незалежного тіла.

Ракета облітає довкола Місяця

В астрономії щораз ширше застосовують новий спосіб спостереження — радіоастрономічний. Дістатися людині на Місяць ще не пощастило, але вона вже може „помацати" його за допомогою радіохвиль. Спостереження Місяця через радіотелескопи розкривають, що він сам є джерелом слабих радіохвиль, які зроджуються десь у його глибинах. На підставі здобутих даних учені знають не тільки про будову та температуру поверхні гір і рівнин Місяця, але й про речовини, що лежать під його поверхнею. Зокрема встановлено, що зовнішній шар Місяця складається з якоїсь речовини із дуже низькою теплопровідністю, — якогось пухкого, пористого матеріялу. З цього зроблено висновок, що вночі, коли на Місяці панує убивчо-низька температура, під його поверхнею вона залишається досить високою. Письменники-фантасти, базуючись на цьому, припускають можливість існування в глибинах нашого супутника організованого життя селенітів-мешканців Місяця, що в непам'ятних часах, коли він застигав, буцімто врятувались у природних і створених їхніми руками лябіринтах.

Американський сателіт „Експлорер", який літає довкола Землі, віддалюється від неї щонайбільше на 1800 кілометрів, а відстань до Місяця, як ми вже згадували, становить кругло 380,000 кілометрів. Отже, лише на маленький крок зблизилась ще людина до земного супутника. А проте, головну ролю в досягненні Місяця грає не віддаль, а швидкість, яку може розвинути випущена на нього ракета.

„Експлорер" летить із швидкістю 8 кілометрів на секунду, а для того, щоб новозбудований сателіт переборов силу притягання Землі і досягнув Місяця, треба, щоб летів він із швидкістю 11 кілометрів на секунду. Різниця, здається, невелика, та коли зважити, скільки труднощів треба було перебороти, щоб сателіт летів із швидкістю 8 кілометрів — справа виглядатиме зовсім інакше.

Маючи швидкість 11 кілометрів, штучний сателіт летітиме по еліпсі — витягненій кривій лінії, щораз більше віддаляючись від Землі. Перейшовши найдальшу точку своєї орбіти, він знову вертатиметься до Землі. Якщо відповідним чином обчислити орбіту сателіта в просторі, він у деяких випадках буде зустрічатися з Місяцем і облітати довкола нього. Оце завдання і поставили в Пентаґоні перед ученими й конструкторами міжплянетних ракет.

Як згадувано на початку, Місяць завжди обернений до Землі одним своїм боком. Другий його бік ніхто з людей не бачив. Як же він з того, другого боку виглядає? Штучний сателіт із заінстальованою в ньому телевізійною апаратурою, яка передаватиме на Землю образи довколишнього простору, вперше покаже людям незнаний бік земного супутника.

Пролітаючи поблизу Місяця, штучний сателіт сфотографує його поверхню в усіх деталях, чого неможливо здійснити з Землі з поміччю фототелескопів. Штучний сателіт, віддаляючи від Землі на відстань 400,000 кілометрів — впливаючи в безмірний космічний простір, дасть людині можливість глибше пізнати Всесвіт і, розкрити ще не одну таємницю метеоритних потоків, космічного проміновання, температурних умов і інших геофізичних явищ. Він принесе багато дечого іншого, чого людина ніколи не розкрила б з поверхні Землі, користуючись навіть найдосконалішими приладами.

Сорокові роки 20-го століття принесли нечувані зміни в розвиток науки й техніки. Людство стоїть на порозі неймовірних відкрить і винаходів. Хто знає, чи вже в найближчі 10-15 років не полетять на Місяць відважні астронавіґатори, щоб, ставши там твердою ногою, підготовляти дальші подорожі космічними кораблями — на Венеру, Марс і ще далі в міжзоряні простори Всесвіту. А там — чи не знайдуть вони десь у безмірних просторах плянети населеної живими істотами, може й високорозвиненої культури...

В. С-ко

О. Животко-Чернова

АБРАГАМ ЛИНКОЛН

(1)

Незлічені можливості такої багатої країни як Америка не раз викликають почуття жалю над своєю не такою щасливою долею. Матеріяльні достатки у сполученні з даром свободи особливо цінні для письменників, бо дають можливість розгорнути свої творчі сили і працювати за власним вибором і розумінням. Крім того, в цій країні, яка не пережила навал і воєн на своїй території, зберігаються багаті архіви з матеріялами своїми власними й чужими.

Однак, крім цих об'єктивних обставин, американці мають дуже позитивну рису підхоплювати й опрацьовувати теми біжучих історичних подій. Завдяки цій рисі на полицях американських бібліотек можна знайти книжки про всі історичні процеси у різних країнах і біографічні праці про всіх визначних осіб, які стоять у центрі тих подій. Все це розроблене дуже старанно і детально. Ці праці без часової перспективи, часто з помилками й фальшивими чи сторонніми інтерпретаціями, все ж є вихідними для майбутніх дослідників. Такі підвалини для майбутніх дослідів чи то причинки до них може дати не тільки письменник, а й звичайний свідок доби, якому доводиться приходити в дотик із визначними постатями її чи то спостерігати певні факти.

Власне такий свідок доби започаткував студії над постаттю 16-го з ряду президента Америки, Абрагама Линколна. Був це його многолітній спільник у правничій практиці в місті Спрінгфілді, Іллинойс, Вільям Гердон. Він зрозумів, що треба передати наступним те, що знав сам, і постарався це зробити, покликавши на допомогу фахового журналіста. Ця біографічна праця Гердона у трьох томах вийшла в 1889 році — отже, через 25 років по смерті Линколна. Вона має забагато помилок і неточностей, бо відомості збиралось іноді по багатьох роках після подій від різних осіб, що з них деякі призабули чи то переплутали дати або внесли в свої спогади, як і сам автор, елемент фантазії. Крім того Гердон дуже покладався на своє відчуття, вдавався у психоаналітичні екскурси, не маючи до того жадних даних, а до того ж, будучи все життя у ворожих відносинах із дружиною президента, Марією, не старався навіть бути об'єктивним, і так з легкої руки пустив у майбутнє багато чорних поговорів про маленьку трагічну постать і про родинне життя Линколна. Плітки дуже живучі і деякі з них залюбки повторюються, аж поки не знайдеться хтось справедливий і не візьметься очистити пам'ять беззахисної людини. Щодо Марії Линколн і родинного життя президента таку працю перевела Рут Рандал, помічниця і вдова відомого дослідника постаті Линколна. За це Линколн був би їй глибоко вдячний.

Однак, праця Гердона з усіма її хибами багато послужила майбутнім дослідникам, які зуміли відсіяти від неї все зайве.

На цім місці не можна відігнати сумних рефлексій — як мало дбаємо ми про заложення основ для майбутніх дослідів. Наші люди люблять оповідати, але не люблять записувати, і часто вмирають, забравши з собою в небуття пам'ять про факти, які для дослідника мають іноді неоцінену вартість. Отже, не тільки об'єктивні обставини винні в тім, що на багатьох наших визначних постатях лежить тінь історії. Лишаються імена, окремі факти і — повно перерв. А з цього монографії не зробиш. Такими історичними тінями стають уже й деякі постаті недавньої нашої визвольної боротьби, і тепер можна побачити фотографії, про які ніхто не знає, що вони значать. Сумні рефлексії...

Отже, початок писань про Линколна зробив Гердон, але справжньою основою для студій цієї постаті, а разом із тим поетичним заспівом до гимну звеличання його стала праця нашого блискучого сучасника, письменника і поета Карла Сандбурґа.

Багато років свого плідного життя Сандбурґ присвятив праці про Линколна. Сам він виріс у місцях, де жив Линколн, а ідеєю зайнятись вивченням його і його доби захопився ще 20-літнім юнаком. Сталося це під час подорожі його до Порторіко із експедицією під начальством Нельсона Мілса, учасника битви над Потомаком. Оповідання про минуле зачепило поетичні струни молодої душі, і з того виникло бажання поринути у ту минувшину. Дослідчий розум Сандбурґа щасливо пов'язаний з інтуїцією, величезна працездатність та ерудиція подарували Америці величну працю.

Першим задумом Сандбурґа було дати портрет Линколна як провінційного адвоката і політика прерії, що він і зробив у праці під назвою „Роки прерії", над якою працював шість років. По її закінченні, у 1920-му році, автор не зупинився, бо під час праці завдання виросло. Дальших п'ять років пішло на працю „Роки війни" — шість томів, понад 2000 сторінок. Цю працю визнали критики за найвеличнішу біографію нашої ґенерації. Звичайно, вона недоступна була широким колам читачів і ті, що цікавились темою, мали багато легших книжок. Крім того започатковані студії інтенсивно продовжувались іншими дослідниками.

Громадянська війна і зв'язані з нею соціологічні процеси та потрясення мали далекосягле значення в дальшому формуванні суспільної думки країни і розвитку її історії. Тому не диво, що всі теми, зв'язані з цією добою, притягають дослідників і письменників різного рівня і спроможностей. Необмежені можливості студіювати й видавати свої праці причинилися до того, що книжки на теми громадянської війни поплили безперервною чергою. Це привело до думки організувати працю, що й було здійснене заснуванням товариства студій Абрагама Линколна із місцем осідку у Спрінгфілді, де він прожив середні роки свого життя і виріс на політика. Товариство було засноване в 1933-му, а розв'язане в 1953 році. За час його існування виходили великі праці документального значення, присвячені різним відтинкам життя Линколна від народження до смерти. В рямцях товариства вийшла праця трьох авторів — 9 томів зібраних праць Линколна — промови, листи, документи. Всі ці матеріяли дуже цінні для зрозуміння причин війни. Дуже важливою є тритомова праця про політичні інтриґи доби. Вийшли там праці про Линколна як дипломата і державника, про Линколна і пресу, Линколна і його партію в кризі сецесії, Линколна і губернаторів під час війни, Линколна і його генералів, Линколна і Росію і багато інших.

Вже перегляд бібліографії своїм обсягом і програмовістю справляє велике враження, показуючи, як зразково і всебічно використано можливості праці у сприятливих умовах.

Наслідки праці — величаві. Уже в 1906 році бібліографія Даніеля Флайша подає 1080 назв праць про Линколна, на 1925 рік їх нараховують 1600, до року 1945-го це число зростає на 3,968, а в 1954 році маємо їх більше як 4,000.

Щодо клясифікації тих праць за засадою їх важливости для студій, то знавець справи Пол Енґель у 1946 році в своїй книжці „Полиця книжок про Линколна" нараховує 81 працю, необхідну для студій його життя і діяльности, а Ралф Нюман із книгарні Абрагама Линколна в Шикаґо підносить це число до ста.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Загальні Збори 64 Відділу СУА

Три роки тому гурток новоприбулих українок за ініціятивою п. І. Рожанковської оснував новий, 64 Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку. Завдяки енергійному проводові ця клітина виконала в короткому часі помітну роботу. Головним своїм завданням уважала ведення допомогової акції для залишенців в Европі. Відділ утримує дитячий садок у Людвіґсфельді для 20 дітей, на що видає постійно щомісяця 50 дол. і в Розенгаймі (місячно 20 дол.). Крім того Відділ помагає відповідно до призбираних засобів самітним беопомічним жінкам в Европі і в Америці. Кошти на суспільну опіку йдуть зі збірок та улаштованих імпрез; крім того члени Відділу зобов'язалися збирати невеличкі пожертви на списки: „кводра" щомісячно від особи. Треба признати, що доволі велике число членів виконує це зобов'язання точно й солідно. Завдяки цьому з року на рік збільшається цифра складаних пожертв. Коли в 1955 р. Відділ вислав 486.95 дол. на допомогу, то в 1956 р. ця сума зросла до 1,104 дол., а в останньому 1957 р. до 1,823.45 дол. Понадто Відділ склав жертву 400 дол. на будову школи при парохії св. Юрія в Ню Йорку.

Праця Відділу проявляється і в інших ділянках: Відділ улаштовує щорічно передріздвяні Базарі, на які підготовляє на розпродаж дарунки з обсягу народного мистецтва, а останнього року улаштував також виставку творів жінок-мистців (малярів і скульпторів). Щоб втримати наш молодий доріст із гайскулів та каледжів при українському середовищі, Відділ улаштовує щорічно курси танців, навесну забави з танцями для молоді, а зокрема останнього року пікнік, що пройшов з успіхом. Відділ винайняв у Народному Домі і гарно влаштував власну домівку. Тут щомісяця відбуваються ширші сходини членок, здебільшого получені з рефератами на різнородні теми. На таких сходинах гостила в нас п. Л. Коваль з Венесуелі і п. І. Павликовська з Канади.

Дня 29 грудня 1957 р. відбулися треті Загальні Збори Відділу, якими проводила п. Білозор. Від Окружної Ради вітала присутніх п. І. Венцаль. На новий діловий рік вибрано головою вдруге п. Хр. Восвідку. До управи ввійшли: Хр. Навроцька — заступниця голови, М. Ржепецька — секретар, М. Карпевич — касієр, Р. Захарченко — фінанс. реф., П. Книш — реф. суспіл. опіки, І. Рожанковська — культ. осв. реф., Ст. Салдат — імпрез. реф., О. Соневицька — прес. реф., К. Скоробогата — госп. домівки, М. Вишивана — дел. до Об'єдн. Комітету. До контрольної комісії: Н. Пастушенко, Л. Раковська, М. Туркова. Заступниці: п. Білозор і Є. Рогожа.

Ольга Соневицька.

Бруклин, Н. Й.

Вистава п'єси „Живі покійники"

21 Відділ Союзу Українок Америки 15-го грудня 1957 року в залі Українського Національного Дому при вулиці Гренд влаштував виставу п'єси Л. Клеща під заголовком „Живі покійники". В цій виставі брали участь членкині 21-го Відділу Союзу Українок, а також члени Аматорського Гуртка при Осередку СУМА в такому складі: Володимир Костик (Золотило), Марія Стефанишин (Марія Колотило), Богдан Карась (Доктор Крапля), Іван Макар (адвокат Кривда), Іван Подусовський (Терентій), Марія Рейнарович (Баба), а пані Ярослава Зарицька сповняла нелегку ролю суфлера.

Вистава пройшла з повним успіхом, бо деякі члени 21-го Відділу Союзу Українок і члени Аматорського Гуртка при Осередку СУМА та активний член давнішого Аматорського Гуртка в Брукліні пан Богдан Карась не жаліють труду, щоб брати участь у громадській праці, хоч перед ними є і їхні власні родинні обов'язки. Вистави п'єс цим ансамблем є майже періодичні, бо і провід СУА і провід СУМА радо співпрацюють, щоб у громаді йшла праця, що свідчила б про наше життя. Жаль тільки, що ширші кола нашої молоді не поцікавиться тим, щоб приєднатися до спільної праці, яка була б для них і деяким вдоволенням, а не тільки обов'язком.

П'єсу режисерувала пані Марія Рейнарович. Малий гурт осіб із згаданих обох організацій несе весь тягар праці в нашій громаді Північного Брукліна. Самі артисти й артистки та провід організацій мусять дбати і про декорації й про костюми, і то так, щоб все те дорого не коштувало.

Та проводи СУА і СУМА мають те вдоволення, що виконують корисну працю, яка об'єднує нашу громаду в одну спільноту.

ЛУ

Клівленд, Огайо

З життя Української Громади

Нашим громадам (спраглим мати щороку нову різдвяну п'єсу) й видавцям (радим спрагу громад погасити) подаємо до відома: в місті Клівленді є така п'єса! Автор: проф. Володимир Радзикевич, назва: „Різдвяна казка". А вже можна не боятися, що — побачивши цю річ раз — на другий рік громада нічого нового не вимагатиме. У Клівленді цього року успіх був ще більший, ніж на минулорічній прапрем'єрі — так напевно буде й усюди інде.

На перший погляд, це скромненька собі, безпретенсійна різдвяна картина, в двох відслонах. Ніякого конфлікту (бо „на землі мир"...) — а, проте, скільки краси, скільки аромату України й животворящої сили, що випливає з цієї краси й аромату?!

Різдво в Карпатах, повстанці... Живий вертеп наших, „жорстоких, як вовчиця", днів, у які ліс мусить людей захистити, їх до своєї фавни зарахувати... Як легко авторові згубитися в лісі структуральних вимог, у переплетах побутовщини, психології і воєнної стратегії цих несамовитих воїнів наших несамовитих днів?! Проф. В. Радзикевич цю небезпеку по-майстерному обминув. Він у сценічні герої виводить українську природу: красуню Ніч, з її подругами — зорями, діда Мороза, лісову фавну — люди ж — бійці під охороною рідної союзницької природи в той величний час можуть спокійно зустрічати народження Надії й нарешті раз добре відпочити.

Достойний автор був направду „в формі", коли писав цю річ. На такій концепції твору образ ще більше користає, конфронтація неба й землі, що „нині торжествують" — під згуки української колядки — створює поезію в вірші і в прозі, справжню різдвяну казку, що в однаковій мірі заворожує малого і старого. Концерт колядок (у другій відслоні) дає змогу вижитися хорові (якого ні в одній громаді не бракує), а вояцький однострій хористів (може бути й хористок!) звільняє їх від надміру „концертової відповідальности".

• • •

Дві вистави „Різдвяної казки", впродовж двох років, у Клівленді виставляють свідоцтво заслуги п. Олені Дуб і чоловічому хорові „Дніпро", під орудою п. Ореста Садовського. Перша з них, без претенсійности „фахового режисера", працює зі своєю рідношкільною дітворою направду до „далі не йде", а хор „Дніпро", що в міжчасі розрісся до півсотні осіб, дав не тільки концерт колядок (солісти: Р. Кассараба, О. Копцюх, дует О. Садовський—З. Єзерський) — але й (для молоді) уяву про партизанів з УПА. Єдиним „позиченим" з-поза рідношкільної молоді й хору актором був п. І. Палка. З молодих виконавців роль слід підкреслити обидві „Ночі" (минулорічна — Дарія Голубець, цьогорічна — Марта Гордійчук). Багато можна видобути з надійного доросту: Лівого („дід Мороз") і Садовського юньйора („син упіста").

• • •

Коли ми вже при хорі „Дніпро", слід підкреслити його чималий успіх на зовнішньому форумі: однієї неділі між латинськими й нашими Різдвяними святами хор відспівав низку українських колядок у церкві Ст. Джанс Катідрел, при вул. Супіріор та Іст 9-ій. Після цього виступу парох згаданої катедри, о. Волш, до секретаря хору писав:

.....Чи не могли б Ви передати нашої щирої подяки членам Вашого хору?... Музика була прекрасна. Ми, що дотепер не мали змоги запізнатися з музикою України, були захоплені... Було видно, що всі члени хору знаходять насолоду в співі... Ми бажаємо Вам усім благословення з новим роком і сподіваємося, що він принесе всім задоволення.

Хор, що з диригентом Садовським відбуває свої проби кожної неділі й четверга, виступив теж на святі Незалежности й Соборности в Линколн Гайскул авдиторії, в неділю, 26 січня ц.р.

• • •

В закінчення — „квіз". Під час того, коли наш популярний земляк, д-р О. Сас-Яворський на телевізії бравурить питання з історії Америки, що принесли йому $64,000 (а можуть принести ще раз стільки) — українці Клівленду й цілого стейту Огайо не всилі знайти відповіді на питання: **чому якраз у 40-ліття Української Незалежности, ні з клівлендської ратуші, ні з стейтового капітолю, в Коломбусі, не повівав синьо-жовтий прапор, чому в нас ті дні пройшли так, наче б „ніколи нічого"?...**

Українські Злучені Організації міста Клівленду можуть на це питання легко відповісти. Щоправда за розв'язку цієї проблеми від нікого $64,000 не дістануть — проте не менше, як 64,000 українців стейту Огайо від них тієї відповіді (найкраще в пресі) вимагають!...

О. Гайський.

Стейтен Айленд, Н. Й.

Дитяча вистава.

Хоч спізнено, але від щирого серця, відсвяткували діти зі Стейплетону св. отця Миколая, тому, що Він любить дітей та обдаровує їх рікрічно. Коли є чемні, розуміється. Цього року відіграли діти представлення на дві дії, пера М. Курцеби, під наголовком: — „Свята гостина".

Ролю хлопця Володька виконав Володимир Слободян добре, бо успішно боровся з труднощами мови. Славка відіграв Роман Матенка з дуже ясною і виразною вимовою. Дівчинку Зосю представила Леся Баран з повним зрозумінням своєї ролі. Немов вже звикла до сцени, так свобідно поводилася на ній, як вроджена артистка. Хлопця Генка вивів Тарас Баран гарно, як пристало. Михася грав чотирилітній Михась Каравaнович. Він так сміло щебетав, що всіх присутніх бавив. Дівчинку Олю заграла Марійка Каравaнович гарно і поправно, а ролю Маринці віддала Лінда Підскальна сміло з чудовою виразною вимовою. Всі діти вроджені в Америці та не ходять на курси українознавства, що дуже шкода. Панно Добруцьку відіграла знаменито п. Софія Слободян. Представила правдиву маму дітям. Видно, що вже не перший раз їй бути на сцені. Учительку вміло удавала п. Анна Каравaнович, що дуже правдиво відіграла цю ролю, з великим авторитетом. Бабцю Орисю представляла п. Пелагія Підскальна дуже влучно, немов справжня бабуся. Вміла заінтересувати своїми казками не лише дітей, але і старших глядачів. Св. отцем Миколаєм був п. Михайло Гранківський, вдумчивим і поважним, як вимагала того святочна гостина. Першого ангелика представила трилітня Галюся Косаревич — немов дійсне ангелятко злетіло з небес... Другого ангела відіграла статечно з успіхом Ірина Соколовська. Третьому ангелові надала краси Сандра Гузар в кінцевій живій картині.

Діти впевнено і свобідно оберталися на сцені і голосно виголошували свої ролі. Представлення приготовила і керувала всім п. Олександра Сенюта з великим вкладом терпеливої праці. Пан дир. Іван Сенюта припильнував, щоб пісні, які діти співали на виставі, звучали гармонійно і мило. Сцена була гарно прибрана завдяки п. Ельзі Гебі та іншим паням. Діточе свято відбулося в церковній залі, а чистий дохід призначено на будову українсько-католицької церкви в Стейтен Айленд.

МБД

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149 2-га Ев.

З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, 14-го лютого, там відбудеться дискусійний вечір з автором Василем Косаренком-Косаревичем на тему його книжки „Московський Сфінкс" (Міт і сила в образі Сходу Европи). Початок о год. 8-ій ввечорі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СТЕМФОРД, Конн. — Місячні збори членів Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 350, відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в залі УНДому — 60 Canal St. Крім звичайних справ, буде ще вибір делегата й заступника на конвенцію УНСоюзу в Клівленді. Участь всіх членів обов'язкова. — В. Карий, предс.; В. Влащук, кас.; д-р В. Палідвор, секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — Повідомляється усіх членів 245 Від., в Трентоні, що загальні збори членів відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в залі укр. прав. парохії — при 824 Аделіне вул. На зборах буде вибір делегатів на 24-ту конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться 26-го травня 1958 р. в Клівленді, О. — Управа.

СКРЕНТОН, Па. — Відд. 123, Пресв. Богородиці, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., в церковній залі Св. Михаїла, о год. 2-ій по пол. На порядку: вибір делегата на конвенцію УНСоюзу й інші важливі справи. Прошу прибути точно. — М. Іванцев, предс.; Т. Назар, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. — 271 Відд. ім. І. Франка, повідомляє, що 19 січня Загальні збори вибрали нову Управу на 1958 рік в такому складі: А. Теплюх, гол.; П. Німець, заст.; І. Гуцул, кас.; В. Костів, заст.; І. Чопко, секр.; П. Романишин, заст. Контр. Комісія: С. Сидор, П. Валь, М. Дучій. Опікуни хворих: І. Гордійчук, М. Довжицький, Д. Гомерда. — Рівночасно повідомляється, що слідуючі збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р. Проситься усіх членів прибути, є важливі справи до полагодження.

АСТОРІЯ, Л. Ай. — Місячні збори Б-ва св. о. Николая, Відд. 5, відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 5-ій по пол., в залі укр. кат. церкви Чесного Хреста — 37-09 — 31st Ave. Проситься членів і членкинь місцевих і позамісцевих прибути на збори, з огляду на важливі справи. На зборах відбудеться вибір делеґатів на 24 конвенцію УНСоюзу в Клівленді. Проситься довгуючих членів вплачувати свій залеглий довг. — І. Сидор, предс.; А. Климишин, кас.; П. Варнич, секр.

(Продовження на стор. 4-ій)

ПОДЯКА

Щсю дорогою хочу зложити щиру подяку оо. Василіянам з Ню Йорку, за відправу похоронних Богослужень по моєму

НАЙДОРОЖЧОМУ ЧОЛОВІКОВІ,

бл. п.

Володимирові НАКОНЕЧНІМ

похоронному заведенню п. П. Яреми, за щиру і чесну обслугу, українському хорові „Думка" та його диригентові, за відспівання „Вічная Пам'ять", як також пані і п. полк. Долинському, п-ву Стасишинам, п-ву Вахутам, п-ву Мартинковським, п-ву Длябогам, пані Грицковян, пані Панас, пані Струк, п. І. Вахуті, п. Гарасеві, п. С. Мартинкові та п. Яцинковi за те, що прибули помолитись за душу Покійного та зложили мені щире співчуття.

РЕГІНА НАКОНЕЧНА

✝

Ділимося сумною вісткою, що наш

НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п. ЮЛІЯН ДОМАЗАР

емер. урядник фабр. тют.

упокоївся в Бозі 5-го січня 1958 р. у Винниках, Зах. Україна, по короткій недузі, проживши 78 років.

Остались у глибокому смутку:

КАТЕРИНА — дружина
ЄВГЕНІЯ і ВОЛОДИМИР ВЯЛИЙ
ІВАННА і СВЯТОСЛАВ ХАМІВ
БОГДАН ДОМАЗАР — діти
ТАМАРА і МИХАЙЛО ЛЕВИЦЬКИЙ
ЗВЕНИСЛАВА ВЯЛИЙ
РОКСОЛЯНА ХАМІВ
УЛЯНА і ХРИСТИНА ДОМАЗАР — внуки

✝

Ділимося з нашим Громадянством, сумною, вісткою, що дня 5-го лютого 1958 р., по короткій і важкій недузі, помер у Филаделфії

д-р прав МИХАЙЛО МЕЛЬНИК

уродж. 1891 р. в Бутинах, пов Мости Великі, кол. суддя в Будзанові, і згодом адвокат в Скалаті, Західня Україна.

ПОХОРОН відбудеться у ЧЕТВЕР, 13-го ЛЮТОГО 1958 р., з похоронного заведеня п. М. Насевич при Френклін і Бравн вул. у Филаделфії, о год. 8:30 рано на цвинтар Факс Чейс.

Спровадження Тлінних Останків до церкви св. Миколая, при 24-ій і Поплар вул., відбудеться о год. 9-ій, де відслужиться ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА.

ПАНАХИДА у пох. заведенні п. М. Насевич відбудеться в середу, 12-го лютого о год. 8-ій веч. про що повідомляють горем прибиті

ВІЛЬГЕЛЬМІНА — дружина
д-р СОФІЯ — донька з Ріднею

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори, 117 Відд. „Запорозької Січі", відбудуться в суботу, 15 лютого 1958 р., о год. 7:30 веч., в домівці при 33 Іст 7-ма вул. 2-ий пов. Приявність всіх членів обов'язкова. — С. Кучма, предс.; В. Калина, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 83, повідомляє своїх членів, що місячні звичайні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 12:30 впол., в домі Т-ва Укр. Горожан, під ч. 847 North Franklin St. Проситься членів прибути на ці важливі збори. На порядку: вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу. Просимо всіх членів, а головно річних, вплатити свої вкладки та вирівняти залеглості. — С. Чорномаз, секретар.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Б-во св. Йосафата, Відділ 217 в Рачестері повідомляє своїх членів та членкинь, що місячні і загальні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., в церковній залі — 305 Гадсон Евеню, о год. 2-ій по пол. Проситься членів обов'язково прибути на ці важливі збори, бо маємо багато важливих справ до полагодження, включно з вибором делеґатів на конвенцію УНСоюзу. Довгуючих членів зокрема просимо прибути і вирівняти свої залеглості. — Управа.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 234, відбудуться в суботу, 15-го лютого 1958 р., о год. 7:30 веч. в УНДомі. Проситься всіх членів прибути, бо, крім полагодження біжучих справ, буде вибір делеґатів на 24-ту конвенцію УНС. — І. Іваник, фін. секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 64, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15 лютого 1958 р., о год. 7-ій веч., в п. Вінярського — 482 Main St. Присутність членів обов'язкова. На цих зборах відбудеться вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в місяці травні у Клівленді. — Лопушняк, предс.

АМБРІДЖ, Па. — Управа Б-ва св. Василія, Відд. 161, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 15-го лютого 1958 р., о год. 7-ій веч., у приміщенні при 600 Glenwood Ave. На порядку: вибір делеґата на конвенцію. Проситься членів обов'язково прибути на збори. — К. Кудрик, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Пластовий Відділ ч. 472, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 1-ій по пол., в Пластовій Домівці при Шикаго Евені і Левіт. Проситься всіх членів прибути на збори, темою є вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу. — д-р Р. Крупка, предс.; С. Костів, секр.

САНТ ЛУЇС, Миз. — Повідомляється всіх членів Т-ва св. Володимира, Відд. 179, що місячні збори вібудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в УНДомі під ч. 2838 Маґнолія вул. Проситься прибути і вирівняти свої залеглі вкладки. На порядку: вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу. — І. Назар, секр.

КАНЗАС СИТІ, Канзас. — Місячні збори Б-ва св. Володимира, Відд. 323, відбудуться в неділю, 16-го лютого, о год. 1-ій по пол. На цих зборах буде вибір делеґата і заступника на конвенцію УНСоюзу. Управа Відділу просить усіх членів прибути на збори. — І. Бриски, предс.; Ю. Феден, кас.; М. Білик, секр.

БРУКЛИН, Па. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 325, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 15-го лютого 1958 р., о год. 8-ій веч., в залі УНДому при 216-218 Grand St. Присутність всіх членів обов'язкова. — Управа.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во Пресв. Діви Марії, Відд. 112, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., по 3-ій і 4-ій Службі Божій, в церковній залі. На порядку: вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу. — А. Купер, секр.

ТРОЙ, Н. Й. — Управа 191 Відд. ім. св. Николая, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., в приміщеннях при 391 — Second St., Ukr. Hall, о год. 1-ій по пол. На порядку: вибір 2-ох делеґатів на конвенцію УНСоюзу. — Н. Бойко, предс.; Д. Петрицький, кас.; В. Колодій, секр.

АКРОН, Огайо. — Загальні місячні збори Б-ва Сош. Св. Духа, Відд. 295, відбудуться в неділю, 16-го лютого, о год. 1:30 по пол., в церковній залі — 185 Able St. На порядку: вибір делеґатів на 24-ту конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в Клівленді, О., від 26-го до 31-го травня 1958 р. — О. Зепко, предс.; С. Мотрович, кас.; В. Пулк, секр.

МІННЕАПОЛІС, Мінн. — Управа 385 Відд. Т-ва „Запорозька Січ" повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 12:30 по пол. по 3-ій Службі Божій. Якщо б не явилась належна кількість членів, то в такому випадку збори відбудуться пів години пізніше, при тій кількості членів, яка буде. То ж просимо ласкаво всіх членів прибути на ці важливі збори, які відбудуться у шкільній залі нового будинку при церкві св. Константина (Юніверситі і 6-та Евеню, Н. Е.) — П. Федорців, предс.; М. Хома, секр.; Г. Папіж, рек. секр.; Р. Віндик, кас.

ШИКАГО, Ілл. — Відд. 252 ім. Т. Шевченка, повідомляє своїх членів, що **Загальні Річні збори** не відбулися 19-го січня, як було проголошено, тому що не явилось відповідне число членів, приписаних статутом. Тепер повідомляється членів вище згаданого Відділу, що **Загальні Річні збори** відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 12:30 по пол., у залі при церкві св. Володимира, В. 2250 Кортез вул. Порядок зборів: звіти старого уряду, вибір нового уряд на 1958 р., як також вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу. Важність зборів зобов'язує кожного члена бути присутнім. Якщо на визначений час не явиться потрібна кількість членів, тоді збори відбудуться того самого дня, одну годину пізніше (1:30), з присутніми членами і будуть правосильними. — П. Хомин, кас.; Д. Когут, секр.

РАНКІН, Па. — Б-во св. Григорія, Відд. 24, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в домі під ч. 307 North Holland Ave. Проситься прийти на означений час, бо є важливі справи до полагодження, а головно вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу. — Н. Щур, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Місячні збори Т-ва „Вільна Україна", Відд. 139, відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в залі, де завжди 4952 Палайна вул. Проситься всіх членів прибути на збори, привести нових членів та вирівняти свої вкладки, бо Управа не може так довго платити за довгуючих членів. — М. Яцишин, предс.; Д. Кошіль, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — 397 Відд., повідомляє своїх членів, що побір вкладок буде в суботу, 15-го лютого від год. 5-6:30 веч. і в неділю, 16-го лютого, від год. 12-1-ої впол. В неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 1-ій відбудуться місячні збори, на яких будуть вибрані делеґати на конвенцію УНСоюзу. Просимо членів до численної участи. — М. Субтельний, гол.; О. Штогрин, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во „Вільна Україна", Відд. 152 і Т-во Пресв. Діви, Відд. 322, повідомляють своїх членів, що місячні збори відбудуться спільно, у п'ятницю, 14-го лютого 1958 р., о год. 8-ій веч., в Українській Централі при 180 William St. На порядку: вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу. Проситься усіх членів прибути на ці збори. — Управа.

ВІЛКС БЕРІ, Па. — Б-во св. о. Николая, Відд. 99, повідомляє всіх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 16 лютого 1958 р., в парохіяльній залі, зараз по Службі Божій. Буде вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу й інші справи. Проситься всіх членів прибути на означений час. — Управа.

ГАДСОН, Н. Й. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 476, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах, дня 19-го січня вибрано ту саму Управу, що була минулого року. — Збори відбуватимуться кожного місяця в третю неділю по першім. Також повідомляється членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., зараз по Службі Божій, в парафіяльній залі. На порядку нарад буде вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу. Обов'язком кожного члена повинно бути присутнім на цих зборах. — Управа.

ШИКАГО, Ілл. — С-во Благовіщення, Відд. 125, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 16-го лютого, о год. 1-ій по пол., при 845 N. Western Ave. Проситься членів прийти на час і вплатити свої вкладки. — І. Подола, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол. Просимо членкинь прийти на означений час, бо є важливі справи до полагодження, включно з вибором делеґатки на конвеншію УНСоюзу. Зі собою просимо привести нових членкинь до С-ва і УНСоюзу. — Є. Геруля, предс.; М. Шворц, кас.; С. Гунька, секр.

АЛЛЕНТАВН, Па. — Подаємо до відома всіх членів Б-ва св. Арх. Михаїла, 147 Відд., що слідуючі наради відбудуться, як звичайно в третю неділю місяця, себто 16-го лютого 1958 р., які почнуться точно о год. 2-ій по пол. Тому, що є дуже важливі справи до вирішення, а тим більше, що буде вибір делеґатів на слідуючу конвенцію УНСоюзу, то сподіваємось і численної участи, про що просимо Вас ласкаво. — Д. Рудакевич, пред.; І. Гуцайлюк, кас.; І. Заворський, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. — Б-во. св. о. Николая, Відд. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., в церковній залі при Філммор і Онейда вул., зараз по співаній Службі Божій. Від год. 11:30 до 1-ої по пол. побір вкладок, а опісля полагоджусться всякі інші справи, які є на порядку деннім. Проситься делеґатів, які були вибрані на останніх зборах і їхніх заступників, щоб прийшли і подали свої думки, які треба буде подати до проєктованої комісії перед конвенцією. Проситься все членство брати участь у зборах і платити свої належності. Суспендовані члени зволять вирівняти свій довг, а тоді будуть прийняті наново із усіма правами. Управа урядує кожної неділі у вище згаданом місці й часі. Просимо зголошувати своїх дітей і знайомих в члени УНСоюзу — І. Вула, гол.; П. Володка, фін. секр.; п-ні М. Гаровус, кас.; М. Левицький, рек. секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, Миз. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 355, повідомляє своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в парохіяльній залі. Обов'язком всіх членів є явитися на зборах, буде вибір делеґата на 24-ту конвенцію УНСоюзу, як також деякі справи, що лишилися з річних зборів до обговорення. Вибрано таку Управу на 1958 рік: М. Ганківський, предс.; В. Сенайко, заст.; І. Кобзей, кас.; В. Сенько, заст.; П. Занько, секр.; Г. Святин, заст. До Контр. Комісії вибрано: П. Ганківського, гол.; С. Гасяка і С. Ковалевич, члени. Опікун хворих: В. Данилюк.

ПРОВІДЕНС, Р. Ай. — Управа Відд. 73 ім. Т. Шевченка, повідомляє всіх членів, що в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 1-ій по пол., відбудуться звичайні місячні збори. На порядку: вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу. Проситься всіх членів прибути на ці збори. Нова адреса залі така: Santa Lucia Hall 15 Salmon St., off 446 Manton Ave. Prov. R. I. — Д. Василюк, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Управа 27 Відд. ім. П. Орлика, повідомляє, що на загальних зборах у дні 19-го січня ц. р. вибрано нову Управу на 1958 р. в складі: д-р О. Утриско, гол.; д-р П. Богданський, заст.; мґр. О. Олесницький, рек. секр.; Л. Лапичак, фін. секр., В. Кузик, Р. Лапичак, М. Задорецький, члени. Контр. Комісія: І. Лапичак, І. Зелик, Т. Станько. — Рівночасно повідомляємо, що звичайні місячні збори для вибору делеґатів і їхніх заступників на найближчу конвенцію УНСоюзу в Клівленді, відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 11-ій перед пол., в домівці ОбВУА при Белмонт Евеню 9. — Управа.

ГЕЙЗЛЕТОН, Па. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що **Річні збори** відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., в церковній залі, по другій Службі Божій. Членів, які залягають з вкладками, проситься вирівняти. На порядку: фінансовий звіт і вибір делеґата і вибір нової Управи на 1958 рік та деякі важливі справи. — В. Шляхтянчин, предс.; О. Костюк, секр. і кас.

• РОЗШУКИ •

Анна Петрівна Ясчник, з Хирова шукає маминого брата
МИХАЙЛА ГРИГОРОВИЧА ГИЧКА,
із Губич у Добромильщині. Виїхав до ЗДА перед першою світовою війною; як теж шваґра —
Івана Івановича
АЛЕКСАНДРОВИЧА:
прибув до ЗДА в 1927 р. Хто знав би про цих людей, просимо подати вістку до ЗУАДКомітету на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Phila 5, Pa., USA

Марія Фостик пошукує стрийка **ВАСИЛЯ КРУПЯКА,** який походить зі села Котилюб, пов. Любачів. Старий іміґрант, живе в Америці. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
Марія ФОСТИК
44 East Valley Street
St. Joseph, Mo.

Пошукую
Анну ГАВРИСЬ,
замiжна: ДОБРОВСЬКА,
і НАСТЮ ГАВРИСЬ,
замiжна: КАСІНСЬКА.
Мали б бути в Ню Йорку, або коло Ню Йорку. Пошукує односельчанка. Писати на адресу:
Anna KACZMARSKA
2212 Indiana Way N. E.
Canton 5, Ohio

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

ТАРЗАН, ч. 4010. У його владі!

І тоді мавполюд став свідком випадку, що часто трапляється між дикими бестіями... Людина раптово збожеволівши, сіє знищення і смерть серед своїх товаришів!

Всі, що тільки могли, втекли з кімнати, залишивши жрецю і Тарзана безпомічними!